

Lesson 1: You are the Product.

Tasc 1: Réamhrá

- Meall: Cén fáth, dar leat, a bhfuil aipeanna meáin shóisialta saor in aisce?
- Plé ranga ar an ábhar seo.
- Spreag: Cad é a cheapfá dá ndéarfainn gur tusa an táirge?
- Pléigh conas a d'fhéadfadh sé seo a bheith ina fhéidearthacht.

Tasc 2: Féach ar an bhfíseán "Má tá an táirge saor in aisce is tusa an táirge"

<https://www.youtube.com/watch?v=Aucb5tJMi70>

An aincheist shóisialta (2020) - físeán 2 nóiméad

Ceisteanna le cur ar na scoláirí agus iad ag féachaint air:

Tasc 3: Comhlánaigh an bhileog oibre ar 'Cad é atá tú a thabhairt ar shiúl?'

1. Conas a athraíonn aipeanna meáin shóisialta an chaoi a smaoiníonn tú, a ngníomhaíonn tú, an méid a dhéanann tú?
2. Cén chaoi a gcabhraíonn na meáin shóisialta le gnólachtaí?
3. Cad is caipitleachas faireachais ann?

Meall: Ar léigh aon duine na téarmaí agus na coinníollacha riamh?

Nasc chuig an mbileog oibre:

<https://docs.google.com/document/d/1XCTPXZlFm6wFFQkhdt3oCeCZJPp4mPra/edit?usp=sharing&oid=110124241693629984289&rtpof=true&sd=true>

Iarrtar ar scoláirí téarmaí agus coinníollacha na meán sóisialta éagsúla a léamh. Iarrtar orthu ansin taighde a dhéanamh ar aip eile ar na meáin shóisialta.

Nuair a bheidh siad críochnaithe, déan plé ranga ar na torthaí.

Tasc 4: Féach ar an bhfíseán 'Social Media Agreements'.

<https://www.youtube.com/watch?v=336H5bdIFq0>

Físeán 3 nóiméad a chuireann i bhfeidhm na rudaí a tugadh chun solais roimhe seo ar théarmaí agus coinníollacha.

Tasc 5: Féach ar an bhfíseán "Privacy is no longer a social norm"

<https://www.youtube.com/watch?v=rsKw5BkWesw>

Stop é ag 5.40 nóim.

Ceisteanna:

1. An gceapann tú go bhfuil sé go maith go ndéantar monatóireacht leanúnach orainn?
2. 'Iad siúd nach mbogann ní thugann siad a slabhraí faoi deara', cad é a cheapann tú faoi sin?
3. Conas is féidir leat do phríobháideacht a chosaint?
4. An féidir leat smaoineamh ar aon bhealach eile chun do phríobháideacht a chosaint?

Tasc roghnach: Téarmaí agus coinníollacha na meán sóisialta

Réamhrá maidir le Príobháideacht na Meán Sóisialta

- o 5 ardán meán shóisialta a bhfuil tóir orthu – babhta tobsmaointe agus liosta
- o Físeán ar phríobháideacht agus na meán shóisialta - YouTube

Obair ghrúpa: Téarmaí ar Phríobháideacht na Meán Sóisialta

- o Tabhair ardán amháin an grúpa do 5 ghrúpa
- o Déan taighde ar ábhair inní maidir le príobháideacht
- o (Cuireann roinnt scoileanna bac ar na meán shóisialta agus dá bhrí sin tá bac ar leathanaigh téarmaí agus coinníollacha na meán sóisialta. Is féidir le scoláirí [privacy.commonsense.org](https://www.privacy.commonsense.org) a úsáid le haghaidh a gcuid taighde.)
- o Cruthaigh póstaer A3:
Rudaí a bhí ar eolas againn cheana féin.
Rudaí a d'fhoghlaim muid.
 - Cur i Láthair na Scoláirí

Ceacht 2: Féiniúlacht

Tasc 1: Féach ar an bhfíseán 'Social media Vs. Reality'

<https://www.youtube.com/watch?v=0EFHbruKEmw>

Ceisteanna:

Cad é a cheapann tú atá i gceist le Dealramh vrs. Réaltacht?
An dóigh leat gur léiriú cruinn duit féin é d'aitheantas ar líne?
Cad é do thuairim ar chuntais bhréige?

Tasc 2: Plé maidir le bradaíl aitheantais agus físeán ar an gcluain fhíorúil a chur ar dhuine.

Ceisteanna:

Nuair a deirim 'bradaíl aitheantais', cad é a thagann chun cuimhne?

Físeán ar an gcluain fhíorúil a chur ar dhuine:

<https://www.youtube.com/watch?v=JPuaOCiVAh0>

Is féidir freisin féachaint ar eipeasóid d'fhíseáin Catfish ar MTV. - 50 nóiméad

Tasc 3: An bhfuil baint ag bradaíl aitheantais leis an gcluain fhíorúil a chur ar dhuine? Bileog oibre iomlán ar reachtaíocht i leith bradaíl aitheantais.

Taighde:

1. Cad é is brí leis an téarma 'ailiasanna'?
2. Cad é atá i gceist le lorg digiteach?
3. Ar chruthaigh tú féin nó aon duine a bhfuil aithne agat orthu cuntas 'bréige' riamh ag baint úsáid as faisnéis daoine eile? Murar chruthaigh, ar chuala tú trácht ar dhaoine eile á dhéanamh sin?
4. An gceapann tú go bhfuil dlíthe ann chun daoine a chosaint ina choinne sin?

5. Déan iarracht teacht ar reachtaíocht a chosnaíonn daoine óna gcuid faisnéis phearsanta a bheith á n-úsáid.

Comhlánaigh an bhileog oibre seo chun níos mó a fhoghlaim.

Léacht Chibearshlándála:

Bileog Oibre: Déan an bhileog oibre ina bhfuil cás-staidéar ar bhraicíl aitheantais. Iarr ar scoláirí taighde a dhéanamh – tabhair samplaí de shuíomhanna gréasáin. Pléigh conas is féidir le ‘craic’ athrú ina rud níos mó.

Ceacht 3: Úsáid fhreagrach

Tasc 1: Foghlaim faoi pholasaí do ghléis scoile

Cad is brí leis an téarma úsáid fhreagrach, dar leat?

Gléasanna scoile

Polasaí samplach scoile:

Is féidir do ghléas féin a úsáid le haghaidh tuilleadh rannpháirtíochta.

Cad é a d’fhoghlaim tú ó pholasaí na scoile a léamh?

Tasc 2: Cruthaigh gníomhaíocht a bhaineann le toiliú.

Ceacht 4: Cur le reachtaíocht agus feasacht

Tasc 1: Féach ar an bhfíseán, ‘GDPR 7 User Rights’

<https://www.youtube.com/watch?v=xJbi4OQMcnG>

Tasc 2: Taighde a dhéanamh ar RGCS agus torthaí na scoláirí a phlé

Worksheet: https://docs.google.com/document/d/1AewDaX_Qp5OM-bzXfs43WJk57N2ML-ZhrJy0zDS8svg/edit?usp=sharing

Bileog Oibre: <https://www.binarytattoo.com/guide-gdpr-general-data-protection-regulation/>

Tasc 3: Féach ar an bhfíseán Ted Talk ‘Data Privacy and Consent’

<https://www.youtube.com/watch?v=2iPDpV8oiHA>

13 nóiméad

Pléigh:

Cad a d’fhoghlaim tú faoi do shonraí?

Machnamh: Cén chaoi a raibh do chuid sonraí á roinnt agat?

Tasc 4: Cad é a tharlaíonn má dhéanann tú duine a thairneadh, nó grianghraif a ghlacadh díobh?

Tasc taighde + plé scoláirí

Tasc 5: Cad é atá ceart go leor a phostáil? Clúmhilleadh carachtair

<https://www.youtube.com/watch?v=NXOMo89Ysuc>

Leideanna ó charachtar clúmhillte:

<https://www.youtube.com/watch?v=TIFSFBOz-T8>

Cur le reachtaíocht agus feasacht

- RGCS an AE
- Cad is féidir leat a dhéanamh
- Clúmhillleadh Carachtair

Ceacht 5 – Sonraí a Choinneáil Sábháilte

Tasc 1 : Plé - "Cén fáth ar chóir duit a bheith cúramach faoi do chuid sonraí a choinneáil príobháideach?"

[Why Care About Internet Privacy? - YouTube](#)

Ceisteanna /pointí plé:

"Mura bhfuil aon rud le ceilt agat, níor chóir aon eagla a bheith ort, níl aon rud le cailleadh agat"

"Fógraíocht spriocdhírthe, do chuid ama a rialú ar an nGréasán Domhanda bunaithe ar do phatrúin chuardaigh, leasanna agus sonraí eile a bhailíonn agus a dhíolann tríú páirtithe."

"An smaointeoir iomlán saor tú agus tú ag brabhsáil ar an ngréasán? Nó an bhfuiltear do do threorú?"

"An ábhar imní eiticiúil é seo?"

"Tá an teicneolaíocht agus na sonraí seo i lámha na rialtas. Conas is féidir leis sin a bheith ina fhadhb?"

Tasc 2: Plé nasctha agus ransú smaointe:

Scafall:

"Cad iad na modhanna is féidir a úsáid chun ár bhféiniúlacht agus ár sonraí a chosaint agus an Gréasán Domhanda á úsáid againn?" – Déan babhta smaointeoireachta agus scríobh pointí ar an gclár bán.

"Cad é faoi haiceálaithe a chosc ó ghoid mailíseach ár sonraí?"

"Cad é a dhéanfá dá scriosfaí na meáin ar líne ar fad?"

"Cé mhéad agaibh a dhéanann cúltacú ar bhur bpictiúir agus bhur bhfíseáin ar líne – i.e. do chuimhní ceanúla?"

"Cad é má scriostar do phróifíl Instagram / Snapchat / TikTok / YouTube go hiomlán?"

Tasc 3: Gníomhaíocht taighde.

Cuir na scoláirí in 6 ghrúpa.

Tabhair príomh-mhodh amháin do gach grúpa.

Príomh-mhodhanna a úsáidtear chun do shonraí agus d'aitheantas a chosaint:

Fíordheimhniú ilfhachtóra

- Pasfhocail
- Cúltaca sonraí - scamall nó stóráil áitiúil.
- Téarmaí agus coinníollacha suíomhanna meáin shóisialta a léamh

- Líonraí Príobháideacha Fíorúla - VPNanna
- Socruithe Príobháideachais

Beidh na grúpaí sin ina saineolaithe ranga ar an ábhar a thugtar dóibh.

- Déan taighde ar an modh a tugadh.
- Cruthaigh póstaer / cur i láthair PowerPoint etc. ag míniú conas a chosnaíonn an modh seo d'aitheantas agus do shonraí.

Físeán - [Former NSA Hacker Reveals 5 Ways To Protect Yourself Online - YouTube](#)

Tasc 4 – Plé agus Físeán

"Cabhróidh na modhanna seo go léir lenár bhféiniúlacht agus ár sonraí a chosaint. Cén fáth ar chóir gníomhú de réir na gcéimeanna seo?"

"Ar chuala aon duine faoi "Doxxing"? Nó "Document Dropping?"

Is cineál mailíseach haiceála é. Cad é atá i gceist leis?

"Conas a bhraithfeá dá roinnfí do chuid faisnéis phearsanta ar fad atá stóráilte i do chuntais go poiblí?"

[What is Doxxing | How to Protect Yourself - YouTube](#)

Ba chóir do scoláirí rud amháin ar a laghad a d'fhoghlaim siad ón bhfíseán seo a liostú.

Físeáin eile:

[Social Media and Privacy Concerns | NordVPN](#)

[What is doxxing and how to avoid it | NordVPN](#)

Ceacht 6 – Do Ghairm Amach Anseo

Tasc 1 - "Googling yourself" - an chéad imprisean ar líne - plé

"Tá tábhacht leis an gcéad imprisean - cén fáth?"

"An mbeifeá bródúil as an méid a d'fheicfeá dá scríobhfá d'ainm féin in Google?"

"Cad a cheapadh do mhúinteoirí/tuismitheoirí/príomhoide/fostóir amach anseo díot dá ndéanfadh siad do chuntais ar na meáin shóisialta a bhrabhsáil?"

"Conas a d'fhéadfá feabhas a chur ar an méid a thagann nuair a chuardaíonn duine tú ar google?" – Babhta tobsmaointe agus liosta.

Físeáin le féachaint orthu:

[Who's Googling You? - YouTube](#)

[Social Media Clean Up | Tips for Students and Job Seekers - YouTube](#)

Bileog Oibre – Things I knew already | Things I learnt from this video.

Tasc 2 – Deiseanna Gairme Príobháideachta Ar Líne

Ceist tosaigh:

"Cén cineál poist a d'fhéadfá a fháil má tá suim agat i bpríobháideachas sonraí agus sa chibearshlándáil?"

Tasc 3 – Tasc taighde grúpa:

Tabhair roghanna gairme do ghrúpaí:

- Tástálaí Sciar den mhargadh
- Anailísí Faisnéis Shlándála
- Oifigeach/comhairleoir cosanta sonraí

Má tá conairí gairme eile ar eolas ag na scoláirí nó ag an múinteoir, is féidir grúpa eile a chur le chéile chun taighde a dhéanamh ar an ngairm sin

Ba chóir do ghrúpaí:

- Taighde a dhéanamh ar réimse an phoist.
- Taighde a dhéanamh faoi na rudaí a dhéanann duine leis an bpost sin
- Taighde a dhéanamh faoin mbaint atá aige sin leis an méid atá foghlamtha ag an rang san aonad seo
- Cén cineál tuarastail a bhféadfadh duine a bhfuil an post seo aige a bheith ag súil leis?
- An bhfuil sé ag teacht le haon ábhar eile a mhúintear ar scoil?
- An bhfuil sé ag teacht le haon chineál poist eile?

Ba chóir do scoláirí cur i láthair a chruthú i bhformáid ar leith (i.e. Póstaer/PowerPoint srl.)

Tasc 4 – Físeáin chun deireadh a chur leis

[A day in the life of a Penetration Tester - YouTube](#)

[Information Security Career Video - YouTube](#)

[The life of a Data Privacy Consultant - YouTube](#)